

[Margrete Auken]

Jorden. Men når man ved det sikkert, er det for sent, og vi ved faktisk meget allerede nu.

Vi ved også, at hvis vi omgående skærer drastisk ned i udslippet af de langlivede drivhusgasser, kan vi afværge mange af ulykkerne. Med en global nedskæring på over 60 pct. kan koncentrationen i atmosfæren stabiliseres. Det vil i den rigtige ende af verden sige med omkring 80 pct. Det er drastisk, men jo længere vi venter, jo mere skal der til bare for at standse væksten i atmosfærens indhold af drivhusgasser på et givet niveau.

Det ville være hårrejsende uansvarligt at kaste kloden ud i det storskalaeksperiment, der er lagt op til, hvis vi ikke gør noget omfattende. Vi skal simpelt hen have rettet på kompasnålen. Den har ikke i virkeligheden, men i vores debatter og i regeringens mange udmærkede planer været stillet ind efter Brundtlandmålet.

Det må vi erkende ikke holder nu. Vi bliver nødt til at rette den ind efter IPCC-målet. Ellers går det galt.

Afviser vi at foretage denne justering, har vore børn ikke en chance for at gøre det. Det giver unægtelig ordet realisme en ny klang, for hvilken realisme er det, vi taler om, børnenes overlevelse eller vores dovenskab og angst for ændringer? Vi ved i SF, at både energi- og miljøministeren til overmål er klar over dette.

Vi ser derfor frem til regeringens bud på, hvad der skal gøres fra dansk side her i landet og internationalt.

Besvarelse

Miljøministeren (Lone Dybkjær):

Først vil jeg gerne takke SF for forespørgslen. Det er en god anledning til at drøfte et af de væsentligste internationale miljøspørgsmål, måske det væsentligste.

Jeg vil også meget gerne takke ordføreren, fru Margrete Auken, for en flot og personlig kronik i Politiken i dag, hvor fru Margrete Auken kommer ind på nødvendigheden af, at vi begynder at tale sammen på en anden facon. Det håber jeg også denne debat vil kunne give anledning til, for jeg er enig med fru Margrete Auken i, at det er meget væsentligt.

For mig er ophobningen af kuldioxid i Jordens atmosfære og den deraf følgende drivhuseffekt et miljøproblem af enorme, nærmest uoverskuelige, dimensioner. Det er samtidig en udfordring, som vi er nødt til at forholde os til.

Stiger temperaturen, forandres betingelserne for vores civilisation.

Med »vi« og med »os« mener jeg det internationale samfund og hermed Danmark og Folketinget som en del af det internationale samfund. Drivhuseffekten er et globalt anliggende, og svarene skal ses i den rette internationale sammenhæng. Dansk enegang giver ingen mening.

Det er næppe for meget sagt, at drivhuseffektspørgsmålet af mange opfattes – og med rette kan opfattes – som symbolet på det internationale samfunds evne og vilje til at tackle miljøproblemerne. Det er derfor af afgørende betydning, at vi på trods af problemernes næsten uoverskuelige omfang ikke føler afmagt eller handlingslamme. Der er netop brug for aktiv og fremadrettet handling, og det er i det lys, vi skal drøfte sagen i dag.

IPCC-rapporten – offentliggjort i Sundsvall i Sverige i august 1990 – er den foreløbige kulmination på flere års klimaarbejde i bl.a. FN, herunder UNEP, og i Den Meteorologiske Verdensorganisation, WMO. FN nedsatte i november 1988 et mellemstatsligt panel, der skulle drøfte klimaændringer, altså IPCC. IPCC-rapporten er det hidtil bedste overblik over drivhuseffekt og klimaendringsproblemer, som vi har set. Rapporten kombinerer et videnskabeligt grundlag med forslag til handling imod bl.a. de stigende udledninger af drivhusgasser.

IPCC-rapporten kan sammenfattes således: Jorden opvarmes som følge af vore drivhusgasudledninger. Udledningerne af drivhusgasser skal derfor stabiliseres. Udledningerne af drivhusgasser skal derefter reduceres, og miljørigtig teknologi og ressourcer skal overføres til udviklingslandene.

Det drejer sig nu om at vælge at handle på IPCC's grundlag, selv om der selvfølgelig er usikkerheder og spørgsmålstegn. Men vælger vi ikke at handle nu, vil vores fremtidige valg og handlemuligheder blive voldsomt indskrænket. Det kan vi ikke leve med. Det kan vi ikke byde de kommende generationer. Det er nemlig dem, det rammer – ikke os.

Industrialismen har givet os mange muligheder, udfordringer og problemer. Bl.a. betød den industrielle revolution, at vi fik stigende levestandard i store dele af verden. Den betød også, at vi for alvor begyndte at afbrænde fossi-